

BEGRAVEN IN DE NATUUR

Zelf een plek 'voor eeuwig' uitzoeken in het bos, geen rompslomp voor nabestaanden over zaken als grafrechten, en een bijdrage leveren aan natuurbehoud. Voor natuurliefhebbers komen er, dankzij een toename van het aantal natuurbegraafplaatsen, steeds meer aantrekkelijke alternatieven voor de 'gewone' begraafplaats.

De regen komt deze septembermiddag met bakken uit de lucht. Toch biedt de wilde bostuin van landgoed Heidehof bij het Drentse Eext geen trieste aanblik. Integendeel. Over het natte gras huppelen een paar konijnen rond en in de struiken is het een komen en gaan van kool- en pimpelmezen. Ze zijn prachtig te zien vanaf de eerste etage van het chaletachtige huis dat zich dicht bij de entree van het landgoed bevindt. Terwijl het buiten maar blijft regenen, is het hier goed toeven in de sfeervolle living met zijn houten balkenplafonds, open haard, grote vleugel en vitrine vol natuurvondsten.

De warme sfeer van Heidehofs landhuis vormt nogal een contrast met de onpersoonlijke uitstraling van het gemiddelde uitvaartcentrum in Nederland. Dit is namelijk niet 'zomaar' een bosvilla; het landhuis is onderdeel van de op landgoed Heidehof gelegen natuurbegraafplaats Hillig Meer en doet dienst als ontvangsthuis voor nabestaanden, die hier in een huiselijke ambiance afscheid kunnen nemen van een dierbare. Directeur Chris Schreve, telg uit een artsenfamilie en zoon van een van de initiatiefnemers, wijst waar de kist tijdens het laatste samenzijn meestal staat: op twee berkenstammen, vlak voor het metershoge raam dat een weids panorama biedt over de bostuin. Het is een decor waarvan je je kunt voorstellen

dat het troost biedt aan nabestaanden die afscheid moeten nemen van iemand die hield van rust en natuur.

Sinds de officiële opening door mr. Pieter van Vollenhoven, nu ruim een jaar geleden, zijn er zo'n honderd mensen op Hillig Meer begraven. Het is dat er bij de ingang een bord staat met een uitleg over het bijzondere karakter van dit natuurgebied, want anders zou een nietsvermoedende wandelaar zich in een 'gewoon bos' wanen. Slechts de oplettende bezoeker ziet in het hoge gras of tussen de varens soms een kei liggen. "Het belang van de natuur staat bij ons altijd voorop", legt Chris Schreve uit. "Dat betekent dat de kist en de kleding van de overledene milieuvriendelijk moeten zijn, of de urn biologisch afbreekbaar, en dat we geen grafmonumenten toestaan. Een bescheiden

Het landhuis dat dienstdoet als ontvangsthuis voor nabestaanden

inscriptie in een kleine Drentse zwerfkei of in een boomschijf, iets wat hier in deze streek van nature voorkomt, is de enige concessie die we doen als het om gedenktekens gaat." Hij vertelt dat de piketpaaltjes die hier en daar in het bos te zien zijn, reserveringen betreft. "Dat is het unieke van een natuurbegraafplaats, dat je zelf een mooie plek kunt uitzoeken."

Dat het belang van de natuur altijd voorop moet staan, benadrukt ook voorzitter Gé Peterink van Brana, de branchevereniging van natuurbegraafplaatsen. Hij plaatst de kanttekening dat 'natuurbegraafplaats' helaas geen wettelijk beschermde term is. "Daardoor worden gewone begraafplaatsen te midden van mooie natuur ten onrechte vaak óók natuurbegraafplaatsen genoemd. Maar een échte natuurbegraafplaats is in de eerste plaats een natuurgebied waar de beheerders gecertificeerde natuurbeschermers zijn."

Uit de belangstelling voor de groeps rondleidingen en open dagen die Hillig Meer organiseert, valt op te maken dat het met de toekomst van dit prachtige Drentse bos wel goed zit. Chris Schreve is, als beheerder én natuurliefhebber, erg blij met de grote interesse. "De inkomsten van de graven komen ten goede aan het beheer van de natuur van dit landgoed. En doordat de grafrechten voor eeuwig zijn, is de toekomst van dit natuurgebied gegarandeerd."

Nederland telt twaalf natuurbegraafplaatsen (volgens begraven-in-de-natuur.nl), waarbij opvalt dat de bepalingen en tarieven sterk kunnen verschillen. Zo is het niet overal mogelijk het grafrecht voor eeuwig af te kopen en lopen de prijzen voor een graf enorm uiteen (van 3500 tot 12.000 euro). Ook de voorschriften met betrekking tot toegestane grafmarkeringen variëren.

Onlangs hebben vier natuurbegraafplaatsen – Hillig Meer uit dit verhaal (hilligmeer.nl), Heidepol, Reiderwolde en Weverslo – zich verenigd in een 'branchevereniging voor echte natuurbegraafplaatsen'. brana.nu Vanwege de groeiende belangstelling voor het in Nederland nog jonge fenomeen natuurbegraven – officiële cijfers ontbreken,

maar branchevereniging Brana schat dat in circa twee jaar tijd al een paar duizend graven zijn gereserveerd – is de verwachting vanuit de uitvaartbranche dat het aantal natuurbegraafplaatsen alleen maar zal toenemen. Zo sloten Natuurmonumenten en Natuurbegraven Nederland (NBN) dit jaar een overeenkomst om de komende jaren tien tot vijf-

tien natuurbegraafplaatsen in te richten. Info over asverstrooiing: natuurlijkherdenken.nl (een initiatief van onder meer Staatsbosbeheer). Onlangs heeft de organisatie Natuurbegraafplaatsen van Waarde zich gepresenteerd. Deze gaat een groep van particuliere natuurbegraafplaatsen bundelen. navawa.nl